
Ξυλοναυπηγική:
Τεχνικές Κατασκευής
και Συντήρησης
Ελληνικών
Παραδοσιακών
Πλοίων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ξυλοναυπηγική: Τεχνικές Κατασκευής και Συντήρησης Ελληνικών Παραδοσιακών Πλοίων»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ξυλοναυπηγική: Τεχνικές Κατασκευής και Συντήρησης Ελληνικών Παραδοσιακών Πλοίων»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τον Ανδρέα Κάλβο “Οποιος θέλει να καταλάβει μια θάλασσα, πρέπει πρώτα να περπατήσει πάνω της”. Ο άνθρωπος μπορεί να μην έχει καταφέρει ακόμα να αναπτύξει δεξιότητες που θα του επιτρέπουν να περπατάει πάνω στο υγρό στοιχείο, έχει όμως καταφέρει να κατασκευάσει μέσα που τον φέρνουν όλο και πιο κοντά στο άγγιγμα της θάλασσας. Τα πλοία έπαιξαν, παίζουν και θα εξακολουθούν να παίζουν καθοριστικό ρόλο για τους ονειροπόλους και για όσους θα “καίει” διακαώς μέσα τους η φλόγα της αναζήτησης. Αν γυρίσει κανείς το βλέμμα του μάλιστα στην θαλασσοκρατούμενη χώρα μας, τα παραδείγματα σύνδεσης με τη θάλασσα αυξάνονται και πληθύνονται. Η τέχνη της ναυπηγικής είναι συνεπώς βαθιά ριζωμένη στους ανθρώπους που ένα από τα πρώτα πράγματα που αντικρίζουν όταν ξυπνάνε, είναι το μπλε της θάλασσας.

Σκοπός του προγράμματος είναι η προώθηση και διάδοση της επιστημονικής γνώσης σχετικά με την παραδοσιακή ναυπηγική τέχνη στην Ελλάδα. Ειδικότερα, το πρόγραμμα εξετάζει τη σχέση της ναυτικής επιστήμης με την ξυλοναυπηγική και επιδιώκει να αναδείξει την σημασία της ξυλοναυπηγικής στην ιστορία, τον πολιτισμό και την οικονομία της Ελλάδας. Στο πλαίσιο

αυτό, αναλύονται οι αρχές της ναυτικής αρχιτεκτονικής και γίνεται εκτενής παρουσίαση των τεχνικών κατασκευής παραδοσιακών πλοίων καθώς επίσης των υλικών και εργαλείων που χρησιμοποιούνται. Επιπλέον, το πρόγραμμα εξετάζει τους παράγοντες που συμβάλλουν στην φθορά των ξύλινων πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών, χημικών και μηχανικών παραγόντων και περιγράφει τεχνικές συντήρησης και επισκευής αυτών, που διατηρούν την αυθεντικότητα και την ασφάλειά τους.

Η υλοποίηση του προγράμματος πραγματοποιείται με διάφορα εκπαιδευτικά μέσα, όπως οπτικοακουστικό υλικό (παρουσιάσεις, multimedia) ενώ παράλληλα προσφέρονται στους/στις εκπαιδευόμενους/ες ολιγόλεπτες διαλέξεις, δραστηριότητες, αλλά και υλικό από τεχνολογίες επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας ώστε να εξελίξουν τις δεξιότητές τους στον τομέα της ξυλοναυπηγικής.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με εργασιακή εμπειρία συναφούς αντικειμένου**

Ειδικότερα το πρόγραμμα απευθύνεται:

- σε απόφοιτους σπουδών πολιτισμού, πολιτιστικής διαχείρισης και επικοινωνίας, καθώς και σε αποφοίτους ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών και τουριστικών επαγγελματιών που ενδιαφέρονται για τον σύγχρονο πολιτισμό, τα μουσεία και την τουριστική ανάπτυξη,
- σε στελέχη του Υπουργείου Πολιτισμού, του Υπουργείου Τουρισμού, του ΕΟΤ, σε εργαζομένους σε μουσεία και σε δημόσιους πολιτιστικούς φορείς και αυτοδιοικητικούς που αναλαμβάνουν αρμοδιότητες οργάνωσης πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων,
- σε καλλιτέχνες, επιμελητές εκθέσεων, οργανωτές πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων, αλλά και, γενικότερα, σε όσους εργάζονται στον χώρο του πολιτισμού και του τουρισμού,
- σε στελέχη μη κυβερνητικών φορέων και οργανώσεων πολιτών, σε μελετητές, καθώς και σε όσους ασχολούνται με την διατήρηση, προβολή και ανάδειξη της ναυτικής κληρονομιάς,
- σε ερασιτέχνες/επαγγελματίες ναυπηγούς, ναυτικούς, ξυλουργούς, καλλιτέχνες και χειροτέχνες που ενδιαφέρονται για την τέχνη του ξύλου, ερασιτέχνες ναυτιλόφιλους, ερευνητές πολιτισμού και ιστορίας, εκπαιδευτικά ιδρύματα που ενδιαφέρονται να

προωθήσουν την εκπαίδευση στον τομέα της παραδοσιακής ναυπηγικής, επιχειρηματίες και εργαζόμενοι στον ναυπηγικό κλάδο.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος

επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποιήσής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **5 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Εισαγωγή στην Ελληνική Ξυλοναυπηγική

Διδακτική Ενότητα 1: Ιστορία της Παραδοσιακής Ελληνικής Ξυλοναυπηγικής

Διδακτική Ενότητα 2: Τύποι Παραδοσιακών Σκαφών

Διδακτική Ενότητα 3: Παραδοσιακές Μαθητείες Ξυλοναυπηγικής

Μάθημα - Υλικά και Εργαλεία

Διδακτική Ενότητα 1: Είδη Ξύλου στην Ξυλοναυπηγική

Διδακτική Ενότητα 2: Προβιομηχανικά Εργαλεία

Διδακτική Ενότητα 3: Μορφές Συνδέσμων

Διδακτική Ενότητα 4: Κόλλες και Φινιρίσματα

Διδακτική Ενότητα 5: Τρόποι Επιλογής των Κατάλληλων Υλικών

Μάθημα - Τεχνικές Κατασκευής Σκελετού

Διδακτική Ενότητα 1: Επιλογή και Προετοιμασία Ξύλων

Διδακτική Ενότητα 2: Διαμόρφωση και Σήμανση των επιμέρους Τμημάτων του Σκάφους

Διδακτική Ενότητα 3: Βασικές Τεχνικές Επεξεργασίας Ξύλου

Διδακτική Ενότητα 4: Τεχνικές Ξυλουργικής και Διαμόρφωση του Σκελετού

Διδακτική Ενότητα 5: Βασικές Τεχνικές Πετσώματος

Μάθημα - Συναρμολόγηση Πετσωμάτων, Σφράγιση και Φινιρίσμα

Διδακτική Ενότητα 1: Σφράγιση και Καλαφάτισμα

Διδακτική Ενότητα 2: Καθαρισμός και Λείανση

Διδακτική Ενότητα 3: Βαφή και Βερνίκωμα

Διδακτική Ενότητα 4: Τελικές Πινελιές

Μάθημα - Προληπτική Συντήρηση και Διατήρηση

Διδακτική Ενότητα 1: Παράγοντες Φθοράς

Διδακτική Ενότητα 2: Γενικές Αρχές Διατήρησης και Προληπτικής Συντήρησης

Διδακτική Ενότητα 3: Το Ξύλο και η Διατήρησή του